

Historische Boutiques

En daar zijn ze dan, de langverwachte hedendaagse uitvoeringen van een beroemde Roland drumcomputer en Roland synthesizer. De Japaners pakten weer uit op 808 Day. Je mag er zonder meer van uitgaan dat deze kastjes goed in elkaar zitten, maar hoe klinken ze?

door Stefan Robbers > stefan@interface.nl

Het Boutique-formaat zal de meeste mensen wel bekend zijn. Roland heeft immers al eerder beroemde apparaten uit zijn geschiedenis in dit format (opnieuw) uitgebracht. Op 8 augustus (8-08) kwam men ineens met de TR-08; toch nog een verrassing ondanks eerdere geruchten en speculatie. En ja, natuurlijk is het een moderne interpretatie van de roemruchte TR-808. Maar tevens introduceerde Roland de SH-01A, een Boutique-versie van de

analoge SH-101 monosynth. Maar er was ook een nieuw lid van de Aira familie, de SP-404A linear wave sampler (zie kader). Beide Boutiques gebruiken Roland's digitale ACB-modeling als geluidsofwerking, en ze volgen daarmee de lijn van de eerdere releases in de serie (enige uitzondering daarop is de SE-02, die volledig analoog is).

Strak en dik

De belangrijkste vraag is: hoe klinkt die TR-08 dan? Dus laten we daar maar meteen

mee beginnen. Ik heb hem direct naast een echte 808 gezet en hetzelfde patroon geprogrammeerd. Vervolgens heb ik beide beluisterd over de mixuitgangen (de TR-08 heeft geen analoge individuele uitgangen). Het verschil is direct hoorbaar: de TR-08 klinkt strak en stevig, de TR-808 klinkt wat dieper, organischer, levendiger. Als je na deze eerste indruk wat beter luistert, hoor je waarom: het analoge origineel heeft duidelijk oudere componenten, en dat zorgt voor wat meer dreun, ruis en onregelmatigheid – zowel qua klank als qua timing. Eigenlijk zou je de TR-08 moeten vergelijken met een splinternieuwe TR-808, maar die zijn er nu eenmaal niet meer. Het strakke en dikke geluid van de TR-08 houdt zich echter heel goed staande, ook in een mix met andere instrumenten. Met name de boomy kick, snappy snare en hihats zijn overtuigend. Met de knoppen, sounds en bediening is Roland zeer dicht bij het origineel gebleven.

Zelfs de kleuren en de lay-out komen groten-deels overeen. Wie de 808 kent, kan meteen aan de slag met programmeren en live spelen. Zelfs de fill-ins en A/B-patronen zijn aanwezig, net als de Sound Selector, Play/Write-knop en een trigger-out. Die laatste heeft Roland slim als extra in de sequencer gezet. Bij het origineel triggert de rimshot de uitgang, maar hier kun je hem als afzonderlijk patroon programmeren. De TR-08 wordt geleverd in een DK-01 Boutique Dock, waarmee je hem rechtop kunt zetten in twee standen. Alle controls zitten dan ook op de bovenzijde. Achterop vind je aansluitingen zoals de mini-jack mix en hoofdtelefoonuitgangen. Verder nog een volumeregelaar, mix-ingang, midi-in/uit en een micro-usb-poort. Die laatste dient zowel voor de voeding als voor de doorgifte van midiparameters en audio. De TR-08 kan ook op batterijen werken (die snel leeg zijn) en heeft een ingebouwde luidspreker.

Het strakke en dikke geluid van de TR-08 houdt zich heel goed staande

INFO
Prijs incl.:
 - TR-08 € 399,-
 - SH-01A € 399,-
 - SP-404A € 500,-
Distributie:
 Roland Central Europe
Internet:
 www.rolandce.com
 www.roland.com

tamelijk nauwkeurig. Van links naar rechts vind je knoppen en schuiven voor lfo, vco, mixer, filter, vca en envelope. De schuifjes zijn kort maar wel breed, en volgen de kleurstelling van de SH-101 exact. Wat wel anders is: links op de SH-01A zitten twee touchpads voor pitchbend en modulatie, en er zijn drie minischuifjes waarmee je kunt instellen welke parameter (vco en vcf) door de pitchbend beïnvloed wordt. Ook de lfo-amount heeft zo'n klein schuifje. Daarnaast zitten een led-display en de knoppen voor de sequencer en arpeggiator. Helemaal rechts onder zitten een cv/gate-outs en een externe klokkingang. Op de achterzijde vind je

net als bij de TR-8 een micro-usb voor midi, voeding en audio, hoofdtelefoon- en audio-uitgangen (mini-jack) en midi-in/uit. De SH-01A wordt geleverd zonder frame, waardoor hij een beetje onstabiel op tafel ligt en er wat gek uitziet aan de zijkant. Met een los aan te schaffen DK-01 Boutique Dock kun je hem beter neerzetten en rechtop positioneren. Het origineel had natuurlijk een toetsenbord en de SH-01A niet. Je kunt hem wel in een K-25m Keyboard Dock zetten, maar ook dat dien je erbij te kopen. En met name om de sequencer en arpeggiator goed te gebruiken, is zo'n toetsenbord eigenlijk wel nodig. Als je met een echte SH-101 werkt, is >>

Afwijkende cowbell

Over usb gesproken: je hebt via usb wel tien individuele audio-uitgangen tot je beschikking. Tevens worden mididata van alle knoppen verstuurd en ontvangen. En de TR-08 beschikt ook over een aantal extra's, die je via een menufunctie bereikt. Zo hebben de kick en snare een eigen compressor, hebben alle klanken een gainregeling en hebben de meeste ook een tuning en panning parameter. Opvallend genoeg is de standaard tuning van de cowbell in de TR-08 enkele halve noten afwijkend van het origineel (tenminste, de mijne), maar dat is dus eenvoudig aan te passen. De sequencer kun je met de step-toetsen of met de taptoets realtime programmeren. Groot voordeel daarvan is dat je op de TR-08 tijdens het spelen kunt omschakelen tussen Pattern Write en Play mode. Er zijn zestien stappen, maar ook zestien Sub Steps waarmee je een noot tussen twee stappen in kunt triggeren. Dat levert een soort *ratcheting* varianten en *rolling* effecten op. Er zijn zestien banken van twaalf patronen beschikbaar en vier banken van zestien fill-inpatronen.

Cultstatus

Over naar de SH-01A, waar waarschijnlijk de 'A' werd toegevoegd omdat er al een SH-01 was (de Gaia). De SH-01A is gebaseerd op de SH-101, een monofone analoge synthesizer die een soort cultstatus heeft bereikt door zijn unieke klank, sub-oscillator en de even simpele als geniale sequencer. De nieuwe Boutique-versie volgt het design hiervan

SPECIFICATIES

TR-08 • drumcomputer gemodeld naar de TR-808 • klanken: bassdrum; snaredrum; low, mid en high conga; claves; rim-shot; maracas; handclap; cowbell; cymbal; closed en open hihat • controls voor: Volume; Start/Stop; Tempo/Fine; Mode Selector; Instrument/Track-selector; Clear; Basic Variation; Auto Fill-in; Accent; Tone (BD, SD, CV), Decay (BD),	CY, OH), Snappy (SD), Tuning (LC/LI, MC/MT, HC/HT), Voice Selector (LC/LI, MC/MT, HC/HT, CL/RS, MA/CP) • pre-scale selector • 16-step buttons en indicators • I/F-variantie • compressor op bassdrum en snare • gain/tuning/pan settings per instrument • drumsequencer met 16 stappen/patronen • trigger-out	• hoofdtelefoonuitgang • mini-jack stereo-uitgang • midi-in/out • usb • voeding via usb of batterijen • afmetingen (bxdxh): 308x130x51mm • gewicht: 1,3kg	• 64 geluidspatches, 64 sequencerpatronen • controls voor: volume; ribboncontrollers; vco mod, range; pulsbreedte; lfo/man/env; mixer met puls; zaagtand, sub en noise; filter met vcf; resonantie; envelope; modulatie; keyboard tracking; vca env/gate; envelope-adsr; transpose; vco- en vcf-bender; lfo mod slider • portamento-knop/schakelaar	• sequencer 100 stappen, 4 noten polyfoon • arpeggiator-up/down/u&d • cv/gate-out • externe klokkingang • mix-ingang • hoofdtelefoonuitgang • mini-jack stereo-uitgang • midi-in/out • usb • voeding via usb of batterijen • afmetingen (bxdxh): 300x128x46mm • gewicht: 965gram	SP-404A • 12-stemmig sampler • 120 samples • 120 patronen • 2GB/180 minuten sampletijd per sample • opslag op sd-card • 16-bit wav/aiff-44,1kHz sampling • sequencer: 16.000 noten • 96ppq • patroonlengte max 99 maten • realtime loop recording met shuffle quantize • 29 effecten	• 12 pads + 1 subpad • 3-karakter led display • stereo lijningang, phono • stereo uitgang, phono • hoofdtelefoonuitgang • microfooningang • sd-card slot • voeding via usb of batterijen • afmetingen (bxdxh): 178x257x73mm • gewicht: 1,2kg

SP-404A linear wave sampler

Tegelijk met de twee nieuwe Boutique-instrumenten lanceerde Roland ook de SP-404A sampler, een nieuwe toevoeging aan de Aira-serie. Echt nieuw is de SP-404A niet, want in essentie is dit een SP-404SX in een nieuwe kleurstelling met groene accenten, die is voorzien van een koppeling met de Boutique TR-8. De SP-404A is een handzaam apparaat met twaalf pads waarmee je samples kunt opnemen en afspelen. Het is een desktopkastje met bovenop alle knoppen, een 3-cijferig led-display, een volumeknop en drie controllerknoppen. Achterop vind je een midi-ingang, cinch-audio-in/uit en een aansluiting voor een voedingsadapter. Overigens kan het apparaat ook op batterijen werken.

Het idee achter de SP-404A is dat je beschikt over een apparaat waarmee je snel loops kunt samplen en afspelen en mixen met vooraf ingeladen samples van een sd-card. Daarvoor beschikt de SP-404A over een sequencer en controls. Via een sample-editor kun je daarna het start-, loop- en eindpunt en de toonhoogte aanpassen. Het geheel is voorzien van een uitgebreide effectprocessor met 29 effecten; van delays, filters en eq tot voice transformers. De samples zijn 16bit/44,1kHz en er wordt een bibliotheek van Loopmasters meegeleverd.

Door het ontbreken van een uitgebreid display is het soms lastig editen met de SP-404A, en moderne zaken zoals automatische timestretching zitten er niet op. Helaas beschikt de SP-404A ook niet over usb, dus het uitwisselen van samples kan enkel via de sd-card. Er is wel een koppeling met de Aira TR-8 drumcomputer gemaakt; met de laatste firmware kan deze de samples uit de SP-404A via midi triggeren vanuit zijn sequencer. De SP-404A komt wat gedateerd over, maar door de koppeling naar de moderne Aira-serie kan hij wellicht de cultstatus die de SP-404SX heeft in onder meer de hiphopscene, nog een tijdje overeind houden.

het part of the experience. Uiteraard kun je dit ook oplossen met een midikeyboard.

De SH-01A is momenteel in grijs te krijgen, maar er zijn ook rode en blauwe versies aangekondigd. Het enige wat Roland niet gedaan heeft, is de 'grip' reproduceren waarmee je de oude SH-101 om kon hangen als een keytar voor livegebruik. Ergens wel heel jammer, want hoewel het misschien meer een gimmick is, leent de Boutique-uitvoering zich daar prima voor. Hij is immers licht, compact en werkt ook op batterijen. Dus Roland... doe eens gek? O ja, ook deze SH-01A heeft een ingebouwde speaker.

Kenmerkend geluid

De SH-101 staat bekend om zijn typische geluid: hij is monofoon met één oscillator, waarbij je een blok golf en zaagtand kunt mixen en een sub-oscillator met drie standen, één octaaf down en twee octaven down met twee verschillende pulsbreedtes. Gecombineerd met een erg vet low pass-filter met snerpande resonantie, leverde dit een zeer kenmerkend geluid op dat breed inzetbaar is van bassen via leads tot sound-effecten. De SH-01A doet daar klankmatig eigenlijk niet voor onder. Roland is er prima in geslaagd het geluid te reproduceren, en het klinkt altijd stevig en overtuigend. Maar er is meer! De SH-01A is eigenlijk vierstemmig, en via een menufunctie kun je schakelen tussen Mono, Poly, Unison en Chord mode. In de laatste stand speel je met één toets een akkoord, en in de Unison mode koppelt de SH-01A alle oscillators, zodat je een erg dik geluid krijgt. Ook de lfo-sectie is uitgebreider,

Roland is er prima in geslaagd het geluid van de SH-101 te reproduceren

met meer golfvormen en aangepaste clock rates. Overigens bevat de SH-01A ook 64 patchgeheugens, zodat je klanken kunt opslaan en terugroepen.

De sequencer van de SH-101 liet zich erg eenvoudig programmeren. Je drukt op Load, speelt noten in, en je kunt daartussen sustain en rusten toevoegen. Vervolgens druk je op Play en de sequence wordt afgespeeld met de interne (lfo)klok, of getriggert door de klokpuls op de externe ingang. Een even simpel als geniaal concept en vooral live heel snel aan te passen. De SH-01A doet dit gelukkig precies zo (al heb je daarbij dus wel toetsen nodig voor de invoer!), dus het is erg leuk om spontane melodietjes te maken op deze manier. Er zijn ook 64 patchgeheugens voor je sequences, en ook de sequencer is polyfoon. De arpeggiator is identiek aan die van de SH-101; hij kan extern gesynct worden en beschikt over een transpose-functie.

Conclusie

Zowel de TR-08 als de SH-01A staat zijn mannetje als het gaat om de kwaliteit van het geluid. Beide klinken krachtig, houden zich goed staande in de mix en zijn zeer herkenbaar. Helemaal authentiek voelt het niet, maar dat ligt natuurlijk ook aan het feit dat de originelen inmiddels decennia oud zijn en dus qua klank de nodige afwijkingen vertonen. De typische kenmerken van de 808

bezit de TR-08 zeker: een stevige boom, smeuge hihats, kenmerkende snare en natuurlijk de patroonsequencer met fill-ins. De knopjes van de TR-08 zitten nogal dicht op elkaar, maar het formaat is gelijk aan dat van het origineel. De TR-08 is eigenlijk een superstrakke moderne uitvoering van de TR-808, en dat voor een fractie van de prijs. De SH-01A is op zijn beurt veel meer 'synthesizer' dan de originele SH-101, met een uitgebreide sequencer en vierstemmige polyfonie. De schuifjes van de SH-01A voelen verrassend authentiek en laten zich goed bedienen. De klank komt zeer dicht in de buurt en overstijgt de SH-101 dankzij de polyfonie en de Chord mode. Ook is het fijn dat je 64 patchgeheugens hebt en de sequences op kunt slaan en terugroepen. Koppeling met cv-apparaten is mogelijk, door de cv- en gate-uitgangen en klokingang. Door de usb-integratie kun je deze apparaten ook zien als luxecontrollers voor gebruik met een daw, die ook nog eens standalone fijn werken. En dat is dan dubbel zijn prijs waard. ■

HET OORDEEL

- +** goede klank
- hoge fun factor bij programmeren en spelen
- koppeling naar cv-apparatuur mogelijk
- knopjes dicht op elkaar bij TR-08
- geen dock/keyboard meegeleverd bij de SH-01A
- geen voedingsadapter meegeleverd